

รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

เรื่อง

ปัจจัยที่มีผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะสัตวแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Factors affecting graduation of post-graduate student in the faculty of veterinary medicine, Khon
Kaen university

โดย

ชนิดา ชาอินทร์

ทักษ์ศภรณ์ ตาละลักษณ์

รัศมณีย์ ใจไวยัธนา

อรุณี พลภักดี

โครงการพัฒนานักวิจัยใหม่ วิจัยสถาบัน มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปี 2555

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยนี้ ได้รับทุนอุดหนุนจากโครงการพัฒนานักวิจัยใหม่ ประจำปี 2555 คณะผู้วิจัยขอขอบคุณคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ให้ข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ และขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เจษฎา จิวากานนท์ ที่ให้ความช่วยเหลือในด้านการตรวจสอบเอกสาร และรองศาสตราจารย์งามนิตย์ ธาตุทอง ให้คำแนะนำงานวิจัยดังกล่าว

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
บทคัดย่อ	ก
Abstract	ข
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	6
บทที่ 4 ผลการวิจัย	8
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	16
บทที่ 6 เอกสารอ้างอิง	17

ปัจจัยที่มีผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะสัตวแพทยศาสตร์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ชนิดา ชานินทร์ ทักษ์ศรณธ์ ตาละลักษณณ์ รัศมณกรณธ์ ใจไวยัธนา อรุณี พลภักดิ์

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการสำเร็จการศึกษา ของนักศึกษาระดับมหาบัณฑิต คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของมหาบัณฑิตกับการสำเร็จการศึกษา ตัวอย่างที่ศึกษาทั้งหมด 13 ตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลและทำการแปลผลโดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ระดับปัจจัย 5 ระดับ ซึ่งผลการศึกษาพบว่า การจัดการเรียนการสอนและหลักสูตร ผลปัจจัยอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.96 ส่วนผลปัจจัยอยู่ในระดับ มีผลมาก ได้แก่ปัจจัยด้าน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์, การทำวิทยานิพนธ์และการเผยแพร่ผลงานและตัวมหาบัณฑิต ค่าเฉลี่ย 3.74, 3.56 และ 3.74 ตามลำดับ ส่วนการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของมหาบัณฑิตกับการสำเร็จการศึกษา พบว่าไม่มีปัจจัยใดมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ ($p \geq 0.05$)

คำสำคัญ : มหาบัณฑิต ปัจจัย คณะสัตวแพทยศาสตร์

**Factors affecting graduation of post-graduate student in the faculty of veterinary medicine,
Khon Kaen university**

Chanida Chain Tugsaporn Talalug Lugkanaporn Jaiwaitana Arunee Polpakdee

Abstract

The research aims to study factors affecting graduation of post-graduate students in the faculty of veterinary medicine, Khon Kaen university. The relationship between student status and graduation was also included. Thirteen post-graduate students were surveyed using questionnaire. Affecting on graduation was interpreted as effecting level (5 levels). The results found that the curriculum and class management factors have moderate effect on student graduation with score 2.96. High effects were found for the teacher factors, thesis work factors and student factors with an average score of 3.74, 3.56 and 3.74, respectively. No relationship between student status and graduation found in this study ($P \geq 0.05$).

Keywords : graduate factors veterinary medicine

บทที่ 1 บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

การศึกษาในระดับมหาบัณฑิตเป็นการศึกษาที่เน้นการพัฒนานักวิชาการ และนักวิชาชีพที่มีความรู้ความสามารถระดับสูงในสาขาวิชาต่างๆ โดยกระบวนการวิจัยเพื่อให้สามารถสร้างสรรค์จรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ เชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ที่ตนเชี่ยวชาญกับศาสตร์อื่นได้อย่างต่อเนื่อง จากที่มหาวิทยาลัยได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาระดับมหาบัณฑิตใหม่ โดยให้แต่ละคณะมีฝ่ายบัณฑิตศึกษาประจำคณะ เป็นผู้รับผิดชอบงานด้านการจัดการเรียนการสอนของคณะ คณะได้รับผิดชอบด้านการกำหนดนโยบาย กำกับดูแลมาตรฐาน และคุณภาพของนักศึกษาระดับมหาบัณฑิต ทั้งการปรับภารกิจและหน้าที่ รวมทั้งโครงสร้างองค์กรของคณะและหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้มีภารกิจที่เชื่อมโยงกัน ไม่ซ้ำซ้อน คล่องตัว มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548 และระเบียบมหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548 ที่ระบุระยะเวลาการศึกษา ระดับปริญญามหาบัณฑิตทุกหลักสูตร โดยกำหนดโครงสร้างหลักสูตร แผนการศึกษา รายละเอียดเกี่ยวกับระยะเวลาการสำเร็จการศึกษา คือ หลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต กำหนดระยะเวลาในโครงสร้างหลักสูตร 2 ปีการศึกษา และไม่เกิน 5 ปีการศึกษา ปัจจุบันคณะสัตวแพทยศาสตร์ มีการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญามหาบัณฑิต จำนวน 4 สาขาวิชา ดังต่อไปนี้

1. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สืบพันธุ์สัตว์
2. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การสัตวแพทย์
3. สาขาวิชาสหวิทยาการสัตวแพทย์ (ปกติ/นานาชาติ)
4. สาขาสัตวแพทย์สาธารณสุข (ปกติ/โครงการพิเศษ)

นักศึกษาระดับมหาบัณฑิต คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีระเบียบกำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา 2 ปี แต่จากรายชื่อผู้รับปริญญาปี 2555 พบว่านักศึกษาระดับมหาบัณฑิตใช้เวลาในการศึกษาเกินกว่า 2 ปี ซึ่งมหาบัณฑิตใช้เวลาในการศึกษา 3 ปี ทั้งหมด 4 คน ใช้เวลาศึกษา 4 ปี ทั้งหมด 4 คน และใช้เวลา 5 ปี 2 คน ซึ่งใช้เวลาเท่ากับขีดจำกัดสูงสุดที่โครงสร้างแผนการศึกษาของหลักสูตรกำหนดไว้ ทำให้เกิดความสูญเปล่าด้านบุคลากรที่จะไปประกอบอาชีพการสูญเสียงบประมาณเพิ่มขึ้น สูญเสียรายได้จากการทำงานที่บุคคลสามารถออกไปประกอบอาชีพการสำเร็จการศึกษาล่าช้ายังส่งผลกระทบต่อตัวชีวิตที่ 2.19 ร้อยละของนักศึกษาระดับปริญญาโทที่จบตามกำหนดเวลา แผนมหาวิทยาลัยขอนแก่น 17 ซึ่งส่งผลกระทบต่อเกณฑ์การประเมินของคณะ

สัตวแพทยศาสตร์โดยตรง นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อการศึกษาตีพิมพ์และเผยแพร่ล่าช้า ทำให้งานวิจัยไม่ได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์ตามเวลาที่ควรเป็น นอกจากนี้ ยังส่งผลต่ออาจารย์ที่ปรึกษาทำให้ไม่

2

สามารถรับเป็นที่ปรึกษาให้นักศึกษาอื่นได้ หากนักศึกษาในความดูแลยังไม่สำเร็จการศึกษา จะทำให้ส่งผลกระทบต่อกระบวนการรับนักศึกษาในความดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษาตามไปด้วย จากปัจจัยดังกล่าวจึงทำการศึกษาปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้นักศึกษาระดับมหาบัณฑิตบัณฑิต คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาภายในระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด โดยมุ่งศึกษาด้านปัจจัยที่มีผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับมหาบัณฑิต คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ว่าได้แก่ปัจจัยใดบ้าง และศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ทำให้สำเร็จการศึกษาล่าช้า เพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางในการพัฒนางานบัณฑิตศึกษา และปรับปรุงจัดการศึกษาระดับมหาบัณฑิตให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาของหลักสูตรที่นักศึกษาสังกัด
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ทำให้สำเร็จการศึกษาล่าช้า

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตการศึกษาเฉพาะนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ในสังกัดคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2555 เท่านั้น

นิยามคำศัพท์เฉพาะ

สำเร็จการศึกษา	หมายถึง	สำเร็จการศึกษาภายในปีการศึกษา 2555
กลุ่มเป้าหมาย	หมายถึง	นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ในสังกัดคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่สำเร็จการศึกษาภายในปีการศึกษา 2555
ระยะเวลาการศึกษาของมหาบัณฑิต	หมายถึง	ระยะเวลาตามกำหนดในแต่ละหลักสูตรของคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ระยะเวลาในโครงสร้างหลักสูตร 2 ปีการศึกษา
หลักสูตร	หมายถึง	หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ในข้อบังคับคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบปัจจัยที่มีผลต่อการสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาของหลักสูตรที่นักศึกษาสังกัด
2. คณะฯ ได้มีข้อมูลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อให้บัณฑิตได้สำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาของหลักสูตรเพิ่มมากขึ้น

บทที่ 2

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษายัจจัยที่มีผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับมหาบัณฑิต คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา ประกอบด้วยสาระดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับนักศึกษา สมจิตร แก้วมณี (2551) จากการศึกษาปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัญหาการทำวิทยานิพนธ์ ทั้ง 5 ด้าน คือด้าน 1. คุณลักษณะส่วนตัวและความพร้อมของนักศึกษามีปัญหาในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.51 2. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการของนักศึกษามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.02 3. ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อยู่ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย 2.47 4. ด้านหลักสูตรการเรียนการสอนมีปัญหาในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.63 และ 5. ด้านหลักสูตรการเรียนการสอนและด้านการบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.72 ซึ่งนักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัญหาการทำวิทยานิพนธ์ ทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับ ปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.67

จิระศักดิ์ บุชรารักษ์ (2546) ศึกษาปัญหาการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ พบว่า นักศึกษาที่เรียนรายวิชาจบแล้วแต่ทำวิทยานิพนธ์ยังไม่เสร็จ เมื่อขอกลับไปทำงาน ทำให้เกิดปัญหาในการบริหารเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ และเป็นสาเหตุให้สำเร็จการศึกษาช้า

2. ปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์ที่ปรึกษา พรพรม มหาราช (2545) ศึกษาปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไม่เป็นปัญหาต่อการทำวิทยานิพนธ์ นอกจากนี้ นักศึกษามีความพึงพอใจในการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับมาก เชื่อถือได้ว่าการให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นจุดแข็งของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พิกุล เอกวางกุล พบว่า การที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีเวลาให้คำปรึกษาไม่เพียงพอ และพบปะยาก เนื่องจากมีภาระงานมาก ทั้งการสอน งานวิจัย และการเดินทางไปต่างประเทศบ่อย ทำให้หนีติดกับคณะกรรมการที่ปรึกษามีเวลาไม่ตรงกัน ทำให้เกิดปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์อีกด้วย

ทรงธรรม ชีระกุล (2547) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ของมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ พบว่า ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ของมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณมากเป็นอันดับหนึ่ง คือ คุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษา

5

วิทยานิพนธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาควรทุ่มเทเวลา เอาใจใส่ดูแล และให้คำปรึกษาแนะนำนิสิตอย่างเต็มที่ ควรมีประสบการณ์ การวิจัยและมีตำแหน่งวิชาการ

3. ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตร สิริรัตน์ คุณจักร (2539) วิเคราะห์ตัวแปรจำแนกความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ระหว่างนิสิตระดับมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำเร็จการศึกษาภายในสองปีการศึกษา และมากกว่าสองปีการศึกษา พบว่า ความรู้ความสามารถของนิสิตในเรื่องที่ทำวิทยานิพนธ์ ความสามารถในการเลือกเทคนิคการวิเคราะห์ทางสถิติ การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์และการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นปัจจัยที่ช่วยให้นิสิตสามารถสำเร็จการศึกษาภายใน 4 ภาคการศึกษา ส่วนนิสิตที่สำเร็จการศึกษาภายใน 5-6 ภาคการศึกษา มักจะมีปัญหาในด้านความรู้ความสามารถต่างๆเหล่านี้ นอกจากนี้ยังพบว่าปัจจัยที่เกี่ยวกับแหล่งข้อมูลอันได้แก่ หนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ความเพียงพอและทันสมัยของเอกสาร ตำรา และระบบการค้นคว้าข้อมูลที่ทันสมัย สะดวกและรวดเร็ว เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ นิสิตสำเร็จการศึกษาภายในเวลาที่หลักสูตรกำหนด

ถาวร จันทศิริ (2539) ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิตปริญญาโท ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า นักศึกษขาดความรู้เรื่องการวิจัยและขาดความเข้าใจในวิชาสถิติ ไม่มีหัวข้อปริญญานิพนธ์ที่ตนสนใจก่อนที่จะเข้ามาศึกษา

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ทำให้สำเร็จการศึกษาล่าช้า เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการหลักสูตร ให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่กำหนดเพิ่มมากขึ้น ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนวิธีการไว้ดังนี้

1. ประชากร กลุ่มเป้าหมาย คือ บัณฑิตระดับมหาบัณฑิต คณะสัตวแพทยศาสตร์ ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2555 ทุกสาขาวิชา จำนวน 13 คน แยกตามสาขา ดังนี้

สาขาวิชาสัตวแพทย์สาธารณสุข	จำนวน	6	คน
สาขาวิชาสหวิทยาการสัตวแพทย์	จำนวน	1	คน
สาขาวิทยาศาสตร์การสัตวแพทย์	จำนวน	6	คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

2.1 แบบสอบถาม เป็นชุดคำถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยอาศัยแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยคำถาม 2 ลักษณะ คือ กำหนดคำตอบไว้ให้เลือก (Close ended question) หรือคำถามปลายเปิด และคำถามที่ให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น (Open ended question) หรือคำถามปลายเปิด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นการสอบถามข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบเติมคำ และเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นการสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการสำเร็จการศึกษา ตามระยะเวลาของหลักสูตรของมหาบัณฑิต โดยสอบถามบัณฑิตระดับมหาบัณฑิตที่เข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร ประจำปี 2555 ที่ทำให้มหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรหรือสำเร็จการศึกษาล่าช้ากว่าที่หลักสูตรกำหนด ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale)

ตอนที่ 3 เป็นการหาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ทำให้ศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาลำเร็จ
ล่าช้า โดยใช้ข้อมูลตอนที่ 1 และตอนที่ 2 เพื่อหาความสัมพันธ์

7

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการดังนี้

นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาคัดเลือกให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ จากนั้นนำมา
บันทึกและวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้วิธีการแจกแจงความถี่
และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการสำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลาของหลักสูตร หรือ
ล่าช้ากว่ากำหนดเวลาของหลักสูตร ของมหาบัณฑิต คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลผลแบบสอบถามโดยพิจารณาค่าทางสถิติของ
แบบสอบถามแต่ละด้าน โดยใช้แบบวัดตามแนวคิดแบบลิเคอร์ท (Likert)

คะแนน 4.50 – 5.00	แปลความหมายว่า	มีผลมากที่สุด
คะแนน 3.50 – 4.49	แปลความหมายว่า	มีผลมาก
คะแนน 2.50 – 3.49	แปลความหมายว่า	มีผลปานกลาง
คะแนน 1.50 – 2.49	แปลความหมายว่า	มีผลน้อย
คะแนน 1.00 – 1.49	แปลความหมายว่า	มีผลน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ ของปัจจัยที่ทำให้ศึกษาระดับมหาบัณฑิตสำเร็จ
การศึกษาเกินกว่าที่หลักสูตรกำหนด ทำการทดสอบความสัมพันธ์ โดยใช้โปรแกรม EpiInfo
Version 6.04d

บทที่ 4
ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการสำเร็จการศึกษานักศึกษาระดับมหาบัณฑิต คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้ (ตารางที่ 1)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิต

สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	หญิง	3	23
	ชาย	10	77
	รวม	13	100
อายุ	21-30 ปี	9	69
	31-40 ปี	1	8
	41-50	3	23
	รวม	13	100
คะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA)	3.0-3.5	8	62
	3.6-4.0	5	38
	รวม	13	100
เข้าศึกษาในภาคการศึกษา	ภาคต้น	12	92
	ภาคปลาย	1	8
	รวม	13	100
หลักสูตรที่เข้าศึกษา	สัตวแพทย์สาธารณสุข	6	46
	สหวิทยาการสัตวแพทย์	1	8
	วิทยาศาสตร์การสัตวแพทย์	6	46
	รวม	13	100
สถานภาพการทำงาน	ยังไม่ได้ทำงาน	0	0

	ทำงานแล้ว	13	100
	รวม	13	100

9

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิต(ต่อ)

สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่งงาน	อาจารย์/ครู	2	15
	นักวิชาการ	6	46
	เจ้าของธุรกิจ	5	39
	รวม	13	100
การลาศึกษาต่อ	ลา	0	0
	ไม่ลา	13	100
	รวม	13	100
ทุนอุดหนุนที่ได้รับ	เคยได้รับทุน	6	46
	ไม่เคยได้รับทุน	7	54
	รวม	13	100
ค่าใช้จ่ายในการศึกษา	ตัวเอง	8	62
	บิดา/มารดา	3	23
	ทุนการศึกษา	2	15
	รวม	13	100
การจบการศึกษา	จบตามหลักสูตร (2 ปี)	3	23
	ไม่จบตามหลักสูตร (มากกว่า 2 ปี)	10	77
	รวม	13	100

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการสำเร็จการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการสำเร็จการศึกษา ทั้ง 4 ปัจจัย (ตารางที่ 2-4) พบว่า ปัจจัยที่ 1 คือลักษณะการจัดการเรียนการสอนและหลักสูตรโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มีผลปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.96 เมื่อพิจารณารายข้อพบ รูปแบบการสอน (การบรรยาย การค้นคว้าด้วยตนเอง สัมมนา กลุ่มและฝึกปฏิบัติ) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 3.46 ระดับผลปัจจัยมีผลปานกลาง และความพร้อมของสถานที่ เครื่องมือ และอุปกรณ์การเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 2.46 ระดับปัจจัยมีผลน้อย (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ลักษณะการจัดการเรียนการสอนและหลักสูตร

ลักษณะการจัดการเรียนการสอนและหลักสูตร	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับผลปัจจัย
1. แผนการเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	2.85	1.07	มีผลปานกลาง
2. จำนวนวิชาที่ต้องเรียนแต่ละภาคการศึกษา	3.00	1.22	มีผลปานกลาง
3. รูปแบบการสอน (การบรรยาย การค้นคว้าด้วยตนเอง สัมมนา กลุ่มและฝึกปฏิบัติ)	3.46	0.97	มีผลปานกลาง
4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.00	0.82	มีผลปานกลาง
5. ความพร้อมของสถานที่ เครื่องมือ และอุปกรณ์การเรียนการสอน	2.46	1.45	มีผลน้อย
6. การให้ความสนับสนุนของหน่วยงานต่างๆ ภายในคณะฯ	3.31	0.95	มีผลปานกลาง
7. อื่นๆ ระบุ เช่น ห้องทำงาน คอมพิวเตอร์	2.62	1.61	มีผลปานกลาง
เฉลี่ย	2.96	1.16	มีผลปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการสำเร็จการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่ 2 คือ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มีผลมาก ค่าเฉลี่ย 3.74 เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า ความรอบรู้และความชำนาญของอาจารย์ที่ปรึกษาในหัวข้อวิทยานิพนธ์ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 4.23 ระดับผลปัจจัยมีผลมาก และการสนับสนุนให้นักศึกษาขอทุนสนับสนุนการวิจัย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 3.15 ระดับปัจจัยมีผลปานกลาง (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับผลปัจจัย
1. การจัดเวลาให้นักศึกษาเข้าพบ	3.69	0.95	มีผลมาก
2. การวางแผนการเรียนระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา	4.00	1.35	มีผลมาก
3. การติดตามการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	4.08	0.76	มีผลมาก
4. การมีความรู้ความเข้าใจในกฎระเบียบ และข้อกำหนดเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์	3.46	0.78	มีผลปานกลาง
5. ความรอบรู้และความชำนาญของอาจารย์ที่ปรึกษาในหัวข้อวิทยานิพนธ์	4.23	0.73	มีผลมาก
6. ความพร้อมในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา	3.69	0.85	มีผลมาก
7. การสนับสนุนให้นักศึกษาขอทุนสนับสนุนการวิจัย	3.15	1.07	มีผลปานกลาง
8. การสนับสนุนให้นักศึกษานำเสนอผลงานในที่ประชุมหรือตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ	3.62	0.96	มีผลมาก
เฉลี่ย	3.74	0.93	มีผลมาก

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการสำเร็จการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่ 3 การทำวิทยานิพนธ์และการเผยแพร่ผลงานของนักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มีผลมาก ค่าเฉลี่ย 3.56 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การเขียนวิทยานิพนธ์ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 4.08 ระดับผลปัจจัยมีผลมาก ข้อ 4 เครื่องมือและอุปกรณ์ในการทดลองหรือการฝึกปฏิบัติ และการเก็บรวบรวมข้อมูล มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากันคือ 3.31 ระดับปัจจัยมีผลปานกลาง (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 การทำวิทยานิพนธ์และการเผยแพร่ผลงานของนักศึกษา

การทำวิทยานิพนธ์และการเผยแพร่ผลงานของนักศึกษา	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับผลปัจจัย
1. การหาหัวข้อวิทยานิพนธ์	3.46	0.97	มีผลปานกลาง
2. การเขียนเค้าโครงวิทยานิพนธ์	3.38	0.87	มีผลปานกลาง
3. การวางแผนและการดำเนินการวิทยานิพนธ์	3.54	1.05	มีผลมาก
4. เครื่องมือและอุปกรณ์ในการทดลองหรือการศึกษาปฏิบัติ	3.31	1.32	มีผลปานกลาง
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล	3.31	0.95	มีผลปานกลาง
6. การวิเคราะห์ข้อมูล	3.46	1.13	มีผลปานกลาง
7. การเขียนวิทยานิพนธ์	4.08	0.95	มีผลมาก
8. การสอบวิทยานิพนธ์	3.77	1.17	มีผลมาก
9. การส่งรูปเล่มวิทยานิพนธ์	3.46	1.13	มีผลปานกลาง
10. การเผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์	3.85	0.90	มีผลมาก
เฉลี่ย	3.56	1.04	มีผลมาก

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการสำเร็จการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่ 4 คือตัว
 นักศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มีผลมาก ค่าเฉลี่ย 3.74 เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า การวางแผนการ
 เรียนระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ ทักษะการเขียน การวิเคราะห์สรุปผล มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากัน
 คือ 4.00 ระดับผลปัจจัยมีผลมาก ความรู้ความเข้าใจในกฎระเบียบและข้อกำหนดเกี่ยวกับ
 วิทยานิพนธ์ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 3.08 ระดับปัจจัยมีผลปานกลาง (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 ตัวนักศึกษา

ตัวนักศึกษา	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับผลปัจจัย
1. ความรู้ความเข้าใจในกฎระเบียบและข้อกำหนดเกี่ยวกับ วิทยานิพนธ์	3.08	0.76	มีผลปานกลาง
2. ความมีวินัยในตนเอง	3.92	0.95	มีผลมาก
3. ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน	3.92	1.04	มีผลมาก
4. การเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาตามกำหนดเวลา	3.85	0.99	มีผลมาก
5. การวางแผนการเรียนระหว่างนักศึกษากับอาจารย์	4.00	0.82	มีผลมาก
6. ความรู้และความสามารถในการวิจัย เช่น การวางแผน/เก็บ ตัวอย่าง/ทำแลป	3.62	0.87	มีผลมาก
7. ความสามารถในการสืบค้นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ และ แหล่งเรียนรู้ต่างๆ	3.54	0.88	มีผลมาก
8. ทักษะการเขียน การวิเคราะห์ สรุปผล	4.00	0.82	มีผลมาก
เฉลี่ย	3.74	0.89	มีผลมาก

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ทำให้ไม่สำเร็จการศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนด

จากการศึกษาปัจจัยต่างๆ ที่ทำให้บัณฑิตไม่สำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลาของหลักสูตรพบว่า ไม่มีปัจจัยใดมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ทำให้ไม่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรกำหนด 2 ปี ($P>0.05$) ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยโดยทั่วไป เรื่อง เพศ อายุ และเกรด ซึ่งการศึกษาความสัมพันธ์โดยการทำการทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้โปรแกรม EpiInfo Version 6.04d จากการอ่านผลการคำนวณ เนื่องจากตัวอย่างมีจำนวนน้อย จึงไม่สามารถคำนวณได้ (N/A) และโปรแกรมมีประโยชน์ Fisher Exact results recommended จึงอ่านค่า p-value จากบรรทัด Fisher exact (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพมหัศจรรย์กับการสำเร็จการศึกษา

สถานภาพมหัศจรรย์	จำนวน	ไม่จบตาม เกณฑ์ (คน)	จบตามเกณฑ์ (คน)	p-value
1. เพศ				
ชาย	10	9	1	0.11
หญิง	3	1	2	
2. อายุ				
21-30 ปี	9	7	2	0.71
31-50 ปี	4	3	1	
3. เกรด (GPA)				
3.0-3.5	8	6	2	0.68
3.6-4.0	5	4	1	
4. เข้าศึกษาในภาคการศึกษา				
ภาคต้น	12	10	2	N/A
ภาคปลาย	1	1	0	
5. หลักสูตรที่เข้าศึกษา				
สัตวแพทย์สาธารณสุข	6	6	0	N/A
สหวิทยาการสัตวแพทย์	1	0	1	

วิทยาศาสตร์การสัตวแพทย์	6	4	2	
-------------------------	---	---	---	--

ตารางที่ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพมหัศจรรย์กับการสำเร็จการศึกษา (ต่อ)

สถานภาพมหัศจรรย์	จำนวน	ไม่จบตาม เกณฑ์ (คน)	จบตามเกณฑ์ (คน)	p-value
6. สถานภาพการทำงาน				
ยังไม่ได้ทำงาน	0	0	0	N/A
ทำงานแล้ว	13	10	3	
7. ตำแหน่งงาน				
อาจารย์/ครู	2	2	0	N/A
นักวิชาการ	6	5	1	0.42
เจ้าของธุรกิจ	5	3	2	
8. การลาศึกษาต่อ				
ลา	0	0	0	N/A
ไม่ลา	13	10	3	
9. ทุนอุดหนุนที่ได้รับ				
เคยได้รับทุน	6	5	1	0.56
ไม่เคยได้รับทุน	7	5	2	
10. ค่าใช้จ่ายในการศึกษา				
ตัวเอง	8	8	0	N/A
บิดา/มารดา	3	2	1	0.71
ทุนการศึกษา	2	1	1	
11. การจบการศึกษาตามหลักสูตร				
สัตวแพทย์สาธารณสุข	6	6	0	N/A
สหวิทยาการสัตวแพทย์	1	0	1	
วิทยาศาสตร์การสัตวแพทย์	6	4	2	

บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัจจัยที่ทำให้บัณฑิตระดับมหาบัณฑิตไม่สำเร็จการศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนด ของคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในปีวิจัยทั่วไปไม่มีนัยสำคัญ และในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน การจัดการเรียนการสอนและหลักสูตร ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ การทำวิทยานิพนธ์ และการเผยแพร่ผลงาน ตัวนักศึกษา มีผลมาก ค่าเฉลี่ย 3.50 ด้านการเรียนการสอนและหลักสูตร นักศึกษาบัณฑิตศึกษาระดับผลปัจจัยอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.96 และบัณฑิตยังให้ ข้อเสนอแนะว่า ควรแนะนำนักศึกษาใหม่เกี่ยวกับหลักสูตรการเข้าใจโครงสร้างหลักสูตร และ การศึกษาเชิงลึกพบว่าปัจจัยการจัดการเรียนการสอนและหลักสูตร ไม่มีผลต่อการจบตามเกณฑ์ที่กำหนด ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พบว่าผลปัจจัยระดับ มีผลมาก ค่าเฉลี่ย 3.74 นักศึกษามี ข้อเสนอแนะว่าอาจารย์ที่ปรึกษาควรจะหาทุนสนับสนุนมากกว่านี้ และจัดทุนเพิ่มเติมให้มากกว่านี้ รวมทั้งวางแผนการทำงานกับนักศึกษาและการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อแนะนำในการทำ วิทยานิพนธ์ ส่วนการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่าอาจารย์ที่ปรึกษาไม่มีผลต่อการสำเร็จการศึกษาในครั้งนี้ ด้านการทำวิทยานิพนธ์และการเผยแพร่ผลงานอยู่ในระดับ มีผลมาก ค่าเฉลี่ย 3.56 โดย บัณฑิตศึกษา ให้ข้อเสนอแนะว่า เครื่องมือและอุปกรณ์มีการใช้งานที่ยาวนาน และคณะฯควรมีแล็บ กลางที่ทุกคนสามารถใช้ร่วมกันได้ รวมทั้งความพร้อมของวัสดุ อุปกรณ์ สารเคมีและเครื่องมือที่ ใช้ในการทำวิจัย ส่วนปัจจัย ตัวบัณฑิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มีผลมาก ค่าเฉลี่ย 3.74 และมี ข้อเสนอแนะว่า บัณฑิตเองควรมีความเข้าใจโครงสร้างหลักสูตร เข้าใจหลักสูตร เพราะต้องศึกษา หลักสูตรให้เข้าใจตั้งแต่เริ่มศึกษา มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลาในการส่งงาน การทำวิจัยควรมี วินัย และความร่วมมือทั้งจากอาจารย์ที่ปรึกษาและเพื่อนร่วมชั้น รวมถึงการวางแผนในการเรียน และการทำงานวิจัยที่มีความรอบคอบรวมทั้งการวางแผนในการทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์ ทำให้การจบ การศึกษาล่าช้ากว่าที่กำหนด

ปัจจัยที่มีผลต่อการสำเร็จการศึกษาล่าช้าในครั้งนี้ สรุปไม่มีปัจจัยใดมีความสัมพันธ์อย่างมี นัยสำคัญที่ทำให้สำเร็จการศึกษาล่าช้ากว่ากำหนดตามหลักสูตร 2 ปี ($p>0.05$) ซึ่งปัจจัยที่ค่อนข้างมี ผลต่อการสำเร็จการศึกษามี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และตัวนักศึกษาเองที่อาจจะทำให้ การศึกษาล่าช้าถ้ามีจำนวนตัวอย่างมากเพียงพอ ทางผู้วิจัยจะได้ทำการศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

จิระศักดิ์ บุษราภรณ์. 2546. “การศึกษาปัญหาการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ”, วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

ถาวร จันทศิริ. 2539. “ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตปริญญาโท ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร”, วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ทรงธรรม ชีระกุล. 2547. รายงานการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ของมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ. สงขลา. : สำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ.

พร พรหมหาราช. 2545. รายงานการวิจัยเรื่องปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พิกุล เอกวางกูร. 2541. ปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่., วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สิริรัตน์ คุณจักร. 2539. “การวิเคราะห์ตัวแปรจำแนกความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ระหว่างนิสิต ระดับมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่สำเร็จการศึกษาภายในสองปีการศึกษา และมากกว่าสองปีการศึกษา” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมจิตร แก้วมณี. 2551. ปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วาสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 ม.ค. – มิ.ย. 2551. หน้า 133-158.